

INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Umultowska 87, 61-614 Poznań

styczeń 2004

Centralna Komisja do spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału z dnia 27.06.2003 nadającą drowi Wiesławowi Śliwie z Zakładu Analizy Funkcjonalnej stopień naukowy doktora habilitowanego nauk matematycznych w zakresie matematyki.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 18.12.2003 odbyło się spotkanie świąteczno-noworoczne studentów naszego Wydziału, a następnego dnia, 19.12.2003 spotkanie opłatkowe dla pracowników.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 9.01.2004 odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Rady Wydziału, którego celem było rozpatrzenie sprawy wystąpienia do Centralnej Komisji do spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie wniosku Rady Wydziału o nadanie tytułu naukowego profesora nauk matematycznych prof. UAM dr hab. Krystynie Katulskiej z Zakładu Rachunku Prawdopodobieństwa i Statystyki Matematycznej. W wyniku dyskusji Rada postanowiła wystąpić w tej sprawie do Centralnej Komisji. Powołano zespół do przygotowania odwołania w następującym składzie: prof. dr hab. Michał Karoński (przewodniczący), prof. dr hab. Henryk Hudzik, prof. dr hab. Jerzy Jaworski, prof. dr hab. Mirosław Krzyśko i prof. dr hab. Julian Musielak.

★ ★ ★ ★ ★

Na (zwyczajnym) posiedzeniu Rady Wydziału w dniu 9.01.2004 wszczęto przewod habilitacyjny drowi Maciejowi Kandulskiemu z Zakładu Teorii Obliczeń. Powołano także następujących recenzentów w tym przewodzie: prof. dr hab. Wojciech Buszkowski (UAM), prof. dr hab. Andrzej W. Mostowski (Uniwersytet Gdański), prof. dr hab. Ewa Orłowska (Instytut Łączności w Warszawie) i prof. dr Johann van Benthem (Uniwersytet w Amsterdamie, Holandia).

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 9.01.2004 zaopiniowała pozytywnie wniosek prof. dra hab. Tomasza Kubiaka z Zakładu Teorii Funkcji Rzeczywistych o zatrudnienie na stanowisku profesora nadzwyczajnego na czas nie określony.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Wydziału podjęła uchwałę rekrutacyjną na rok akademicki 2005/2006 oraz przyjęła regulamin przebiegu egzaminu pisemnego.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Wydziału na posiedzeniu w dniu 9.01.2004 podjęła także uchwałę w sprawie limitu przyjęć na kierunek matematyka i informatyka na rok akademicki 2004/2005. Limity te są następujące:

- studia dzienne:
 - kierunek matematyka: 200 osób,
 - kierunek informatyka: 100 osób,
- studia zaoczne 5-letnie, kierunek matematyka: 100 osób,
- studia zaoczne zawodowe 3-letnie, kierunek informatyka: 125 osób,
- studia zaoczne magisterskie uzupełniające 2-letnie II stopnia: 60 osób,
- studia podyplomowe:
 - matematyka: 100 osób,
 - informatyka: 100 osób,
 - sieci komputerowe i usługi internetowe: 50 osób.

* * * * *

Rada Wydziału przyjęła aneks do uchwały z dnia 12.12.2003 w sprawie wypłaty dodatkowego wynagrodzenia za prace badawcze. Zgodnie z tym aneksem za prace opublikowane w *Functiones et Approximatio* przyznawać się będzie przez 3 najbliższe lata 10 punktów.

* * * * *

Na posiedzeniu w dniu 9.01.2004 Rada Wydziału zaopiniowała pozytywnie wniosek prof. dra hab. Wacława Marzantowicza z Zakładu Geometrii i Topologii o udzielenie urlopu naukowego w okresie od 1.02 do 31.03.2004.

* * * * *

Cytat

Matematycy będący jedynie matematykami mają tedy umysł logiczny, ale pod warunkiem, że im się dobre wyłoży wszystkie rzeczy wedle definicji i zasad; inaczej robią się bałamutni i nieznośni, umieją bowiem być logiczni jedynie na podstawie zupełnie jasnych zasad.

Blaise Pascal, *Myśli*, nr 21.

* * * * *

Prezydium Polskiej Akademii Nauk powołało Komitet Narodowy do spraw Współpracy z Europejskim Towarzystwem Matematycznym. Jego przewodniczącym został prof. dr hab. Zbigniew Palka, prezes Polskiego Towarzystwa Matematycznego.

* * * * *

Prof. dr hab. Waław Marzantowicz (Zakład Geometrii i Topologii naszego Wydziału) i dr Jerzy Jezierski (Uniwersytet Gdański) zostali laureatami Nagrody Głównej im. Stefana Banacha Polskiego Towarzystwa Matematycznego za rok 2003.

★ ★ ★ ★ ★

Dr Dariusz Bugajewski z Zakładu Optymalizacji i Sterowania został *Associate Managing Editor* wydawanego w USA czasopisma *African Diaspora Journal of Mathematics*.

★ ★ ★ ★ ★

W Wydawnictwie Naukowym UAM ukazała się książka Jacka Gulgowskiego (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa) i Waław Marzantowicza (Zakład Geometrii i Topologii naszego Wydziału) pt. *Wstęp do analizy nieliniowej*, część I: *Teoria stopnia* (Poznań 2003, ss. 134).

★ ★ ★ ★ ★

Z historii ...

300 lat temu, 3.02.1704, zmarł Guillaume François Antoine l'Hospital, Marquis de Sainte-Mesme (urodził się w roku 1661 w Paryżu). Należał do arystokracji francuskiej, ale ze względu na słaby wzrok zrezygnował ze zwyczajowej dla tego stanu kariery oficerskiej i zajął się matematyką. W 1688 intensywnie studiował fundamentalną pracę Leibniza z roku 1684 o rachunku różniczkowym. Od roku 1690 korespondował z C. Huygensem, a od 1692 z Leibnizem. W roku 1693 został członkiem paryskiej Académie des Sciences, a w 1699, na sugestię Ludwika XIV, został pierwszym członkiem honorowym Akademii.

W latach 1691–92 Johann Bernoulli wprowadził go w tajniki nowego naówczas rachunku infinytezymalnego. W roku 1696 ukazała się książka l'Hospitala Analyse des infinyment petits będąca pierwszym podręcznikiem analizy. Tu znajduje się m.in. reguła zwana dziś regułą de l'Hospitala.

L'Hospital zajmował się także przekrojami stożka — ogłosił dzieło pt. Traité analytique des sections coniques. Znajdujemy w nim klasyczne wyniki Apoloniusza z Pergii wyłożone — z uwzględnieniem prac J. De Wittta i P. de la Hire'a — w języku algebry.

R.M.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Jerzy Kąkol przebywać będzie w dniach 4.01–01.05.2004 na Uniwersytecie w Gainesville (USA), gdzie prowadzi będzie badania naukowe.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 8–13.01.2004 gościem Zakładu Lingwistyki Informatycznej i Sztucznej Inteligencji był prof. Gerard Ligozat (Orsay, Francja).

* * * * *

Gościem Zakładu Matematyki Dyskretnej był w dniach 3–10.01.2004 prof. Domingos Moreira Carlos (Aveiro, Portugalia).

* * * * *

Gościem Zakładu Matematyki Dyskretnej był w dniach 9–13.01.2004 prof. Vojtech Rödl (Atlanta, USA).

* * * * *

Notatka

GRUPY TRANSFORMACJI W JAPONII I POLSCE

W dniach 11–14 sierpnia 2003 roku na Wydziale Matematyki i Informatyki UAM w Poznaniu odbyły się międzynarodowe warsztaty o nazwie „3rd Poznan Workshop on Transformation Groups” (<http://www.astagor.net/bak>). Jak do tego doszło?

Od ponad stu lat grupy transformacji (w szczególności te, które są grupami Liego lub grupami algebraicznymi) są ważnymi obiektami badań w takich działach matematyki jak algebra, geometria, topologia, analiza i teoria liczb. „Nowoczesna era” badań nad grupami transformacji (działaniami grup) rozpoczęła się w latach 40-tych i 50-tych XX wieku, gdy uzyskano wiele fundamentalnych wyników zarówno dla działań gładkich, jak i algebraicznych. Znaczny postęp w badaniach nastąpił w latach 60-tych i 70-tych XX wieku za sprawą burzliwego rozwoju teorii różnorodności wysoko-wymiarowych. Wówczas to wśród licznych entuzjastów grup transformacji znaleźli się w Japonii: Katsuo Kawakubo z Uniwersytetu w Osaka, oraz w Polsce: Wojtek Pulikowski z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Obaj nieżyjący już matematycy posiadali wielu uczniów, z których część zainteresowana grupami transformacji przez swoich nauczycieli, kontynuuje badania tej teorii do dzisiaj. Do uczniów tych należą Masaharu Morimoto (uczeń Katsuo Kawakubo) dziś pracujący na Uniwersytecie w Okayama i niżej podpisany (uczeń Wojtka Pulikowskiego).

Moje pierwsze spotkanie z Masaharu Morimoto nastąpiło w Japonii w 1987 roku na konferencji Transformation Groups zorganizowanej przez Katsuo Kawakubo. Od tego czasu spotykaliśmy się często na konferencjach i kontraktach naukowych w różnych krajach na różnych kontynentach. Zaowocowało to nawiązaniem współpracy naukowej i w konsekwencji opublikowaniem wspólnych prac naukowych, a ostatnio rozpoczęciem wymiany studentów na podstawie oficjalnej umowy o współpracy pomiędzy Uniwersytetem w Okayama a Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Od czasów, w których działał Katsuo Kawakubo, w Japonii regularnie odbywają się sympozja (zorganizowano już ich 30) o nazwie „Transformation Groups”. W kilku z nich miałem okazję uczestniczyć. W trakcie naszych spotkań Masaharu Morimoto przekonał mnie, że również w Polsce powinny regularnie odbywać się spotkania matematyków zainteresowanych teorią grup transformacji. I tak w latach 2001, 2002, 2003 zorganizowałem w Poznaniu (wspólnie z Masaharu

Morimoto) serię międzynarodowych warsztatów „Poznan Workshops on Transformation Groups” (<http://www.astagor.net/workshops.html>). Ale już w 1985 roku w Poznaniu odbyło się „Symposium on Transformation Groups” poświęcone pamięci Wojtka Pulikowskiego i Jego nauczyciela Andrzeja Jankowskiego.

Ostatnie poznańskie warsztaty „3rd Poznan Workshop on Transformation Groups” miały szczególną oprawę. Oprócz zagadnień związanych z grupami transformacji wygłoszono szereg odczytów dotyczących K -teorii. A to dlatego, że w minionym roku Anthony Bak (zarządzający edytor prestiżowego czasopisma K -Theory, edytor serii książek o nazwie K -Monographs in Mathematics, europejski edytor czasopisma Algebra Colloquium, a także współautor kilku prac naukowych napisanych wspólnie z Masaharu Morimoto) obchodził swoje 60-te urodziny i z tej właśnie okazji Jemu warsztaty były dedykowane. W warsztatach wzięło udział 45 matematyków z krajów takich, jak Białoruś, Chiny, Francja, Hiszpania, Japonia, Meksyk, Niemcy, Polska, Republika Południowej Afryki, Rosja, USA, Wielka Brytania. Wśród uczestników byli wybitni specjaliści zajmujących się teorią grup transformacji i K -teorią. Wygłoszono 30 odczytów, które dały znakomity przegląd wyników uzyskanych przez prelegentów w ostatnich latach. Odczyty pozwoliły też dostrzec nowe kierunki badań i uzmysłowiły, jak znaczny postęp nastąpił w rozwoju technik użytecznych przy badaniu grup transformacji w przypadku, gdy działająca grupa Liego nie jest zwarta. W przypadku, gdy grupa ta jest zwarta, istnieją silne narzędzia badawcze rozwinięte w ciągu minionych 50 lat, ale i w tym przypadku, na wiele klasycznych pytań jak dotąd brak odpowiedzi. Uczestnicy warsztatów wierzą, że odpowiedzi będzie można łatwiej uzyskać (między innymi) poprzez regularne organizowanie spotkań matematyków zainteresowanych grupami transformacji. Tak więc należy spodziewać się kontynuowania serii warsztatów „Poznan Workshops on Transformation Groups”.

Większość uczestników warsztatów „3rd Poznan Workshop on Transformation Groups” należy do nowego (powstającego z inicjatywy Masaharu Morimoto i mojej) międzynarodowego stowarzyszenia matematycznego o nazwie Group Action Forum (adres internetowy: <http://gaf.astagor.net>). Ale GAF to już temat na osobny artykuł...

Prof. dr hab. Krzysztof Pawałowski

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@amu.edu.pl)

<http://www.wmid.amu.edu.pl>